

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Nauda/naudas Prasījumi](#) > [Maksātnespēja Un Bankrots](#) > [Ireland](#)

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Maksātnespēja un bankrots

Fizisko personu maksātnespējas tiesības Īrijā regulē 1988. gada Bankrota likums (ar grozījumiem) un no 2012. līdz 2015. gadam pieņemtie Fizisko personu maksātnespējas likumi (turpmāk "FPM likums"). FPM likums paredz trīs parāda noregulēšanas metodes, kā arī ievieš grozījumus ar bankrotu saistītajos tiesību aktos.

Visas fizisko personu maksātnespējas procedūras, tostarp bankrota procedūru, administrē Īrijas Maksātnespējas dienests (ĪMD). Tā ir neatkarīga oficiālā iestāde, kura izveidota 2013. gadā un strādā Tieslietu un līdztiesības departamenta pakļautībā.

FPM likums paredz šādas trīs fizisko personu maksātnespējas procedūras:

1. rīkojums par parādu atvieglošanu (RPA) — piemēro gadījumos, kad parādsaistības nepārsniedz 35 000 EUR, personām, kurām nav aktīvu un ir ļoti zemi ienākumi;
2. parādsaistību segšanas procedūra (PSP) — vienošanās par neierobežotu nenodrošinātu parādsaistību segšanu laikposmā līdz pieciem gadiem (atsevišķos gadījumos šo laikposmu var pagarināt līdz sešiem gadiem);
3. fizisko personu maksātnespējas procedūra (FPMP) — vienošanās par nodrošinātu parādsaistību līdz 3 miljonu EUR apmērā (pamatojoties uz kreditoru vienošanos, šo summu var palielināt) un neierobežotu nenodrošinātu parādsaistību segšanu vai pārstrukturēšanu laikposmā līdz sešiem gadiem (atsevišķos gadījumos šo laikposmu var pagarināt līdz septiņiem gadiem).

PSP un FPMP ir trīs posmu procedūras.

1. posms — attiecīgā tiesa izdod aizsardzības apliecību (AA), kas pēc apliecības izdošanas liedz konkrētiem nosauktiem vai "norādītiem" kreditoriem veikt darbības vai uzsākt tiesvedību pret parādnieku, tostarp iesniegt bankrota pieteikumu, lai atgūtu parādus. Attiecīgās tiesas izdotā AA ir spēkā 70 dienas, taču īpašos gadījumos šo termiņu var pagarināt vēl par 40 dienām. [i]

2. posms — fizisko personu maksātnespējas administrators (FPMA), kas pārstāv parādnieku, ved sarunas ar norādītajiem kreditoriem, un ar balsojumu oficiālā kreditoru sanāksmē tiek apstiprināts priekšlikums. Nesen pieņemtie tiesību akti paredz, ka tikai FPMP gadījumā parādniekam ir tiesības prasīt priekšlikuma izskatīšanu tiesā, ja kreditori minētās sanāksmes laikā FPMP priekšlikumu ir noraidījuši. [ii]

3. posms — tiek izpildīta vienošanās, kā ietvaros FPMA veic periodiskus maksājumus kreditoriem un, ja nepieciešams, FPMA sagatavo gada pārskatus.

Parādnieks var uzsākt RPA procedūru, PSP vai FPMP tikai vienu reizi.

Bankrots ir risinājums parādniekiem, kuri savas situācijas dēļ neatbilst iepriekš minēto trīs parādsaistību segšanas procedūru atbilstības kritērijiem vai kuri iepriekš jau ir uzsākuši kādu no minētajām procedūrām, taču vienošanās ar kreditoriem nav īstenota.

Ja persona ir pierādījusi, ka tās finansiālo situāciju nevar atrisināt, īstenojot maksātnespējas procedūru, un ir saņēmusi atbilstīgu FPMA apliecinājumu, minētā persona var vērsties Augstākajā tiesā, lai tiesa to atzītu par bankrotējušu. Persona Augstākās tiesas Pārbaudes birojā iesniedz pieteikumu, lūdzot pieņemt iztiesāšanas

nolēmumu (nolēmumu par bankrotu), un samaksā sākotnējo nodevu 200 EUR apmērā. Pieteikuma iesniedzēju uzklausa Augstākā tiesa; pēc tam, kad persona atzīta par bankrotējušu, likums uzliek tai pienākumu izpildīt prasības, kuras izvirza oficiālais bankrota pārvaldītājs un viņa birojs (ĪMD Bankrota nodaļa), kas atbild par bankrotētāja mantas administrēšanu.

Tiklīdz parādnieks tiek atzīts par bankrotējušu, viņa nenodrošinātās parādsaistības tiek pilnībā norakstītas, taču visi viņa aktīvi nonāk oficiālā bankrota pārvaldītāja īpašumā — tas ir Augstākās tiesas iecelts bankrotētāja mantas administrators.

Bankrota procedūru var ierosināt šādos divos veidos:

1. pieteikuma iesniedzējs kreditors iesniedz pieteikumu Augstākajā tiesā, lai ierosinātu bankrota procedūru pret personu, kas tam ir parādā, pierādot, ka tas ir šīs personas kreditors un ka persona nav īstenojusi apmierinošus centienus segt savas parādsaistības;
2. pieteikumu iesniedz pati persona; šādā gadījumā procedūras nosaukums ir “parādnieka ierosināta bankrota procedūra”.

Bankrotētājs tiek automātiski atbrīvots no bankrotējušas personas statusa vienu gadu pēc nolēmuma pieņemšanas dienas ar nosacījumu, ka uz to neattiecas nolēmums par bankrota perioda pagarināšanu (to pieņem oficiālais pārvaldītājs saistību neizpildes gadījumā).

Ar FPM likumu tiek izveidotas divas jaunas profesijas, ko regulē ĪMD, un tās ir:

1. Apstiprināts starpnieks (AS) — persona vai korporatīva struktūra, ko ĪMD pilnvarojis sniegt atbalstu parādniekiem, kuri vēlas iesniegt pieteikumu RPA procedūras īstenošanai;
2. Fizisko personu maksātnespējas administrators (FPMA) — persona, ko ĪMD pilnvarojis veikt starpnieka funkciju starp parādnieku un viņa kreditoru(-iem), lai nodrošinātu PSP vai FPMP īstenošanu. FPMA ir tiesību aktos noteikts pienākums rīkoties atbilstīgi FPM likumam un saistītajiem noteikumiem. [iii]

1 Pret kādiem subjektiem var vērst maksātnespējas procedūru?

Īrijā fiziskas personas (tostarp fizisko personu partnerības) var uzsākt fizisko personu maksātnespējas procedūru, izmantojot FPM likumā paredzētās procedūras. Kreditori var ierosināt bankrota procedūru pret parādnieku, vai arī parādnieks var iesniegt bankrota pieteikumu pēc savas iniciatīvas.

2 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var sākt maksātnespējas procedūru?

Maksātnespējas procedūra

Galvenais nosacījums fizisko personu maksātnespējas procedūras uzsākšanai ir parādnieka maksātnespēja, proti, parādnieks noteiktajā termiņā nespēj segt savas saistības. Pamatojoties uz parādsaistību veidu un apmēru, kā arī uz parādnieka ienākumiem, tiek noteikts, kura no trīs procedūrām ir piemērotākā.

Lai nodrošinātu, ka persona, uz kuru attiecas maksātnespējas procedūra, joprojām var saglabāt pienācīgu dzīves līmeni, ĪMD pēc plašas apspriežu procedūras izstrādāja pamatnostādnes ar nosaukumu “Saprātīgi iztikas izdevumi” (SII). Minētās pamatnostādnes nodrošina maksātnespējas procedūras ilgtspēju, kā arī palīdz nodrošināt parādnieka likumiskās tiesības uz pienācīgu dzīves līmeni, piedāvājot grūtībās nonākušiem parādniekiem taisnīgu un pārredzamu metodi ikdienas iztikas izmaksu standartizēšanai. Pamatojoties uz ĪMD noteiktu veidni, parādnieka saprātīgos iztikas izdevumus aprēķina parādnieka AS vai FPMA pēc tam, kad parādnieks ir iesniedzies pieteikumu maksātnespējas procedūras uzsākšanai.

1. Rīkojums par parādu atvieglošanu (RPA)

Parādnieks var pieprasīt RPA, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- parādnieks noteiktajā termiņā nespēj pilnībā segt savas parādsaistības;
- parādnieka mēneša neto ienākumi pēc SII segšanas ir 60 EUR vai mazāk;
- parādnieka aktīvu vērtība nepārsniedz 400 EUR; parādniekam var arī piederēt:

- viens juvelierizstrādājums, kura vērtība nepārsniedz 750 EUR;
- viens motorizētais transportlīdzeklis, kura vērtība nepārsniedz 2000 EUR; kā arī
- mājsaimniecības piederumi vai rīki ar nosacījumu, ka to kopējā vērtība nepārsniedz 6000 EUR;
- parādnieka domicils ir Īrijas Republikā vai pēdējā gada laikā parādnieka pastāvīgā dzīvesvieta vai uzņēmējdarbības vieta ir bijusi Īrijā;
- parādnieks ir aizpildījis un parakstījis obligāto finanšu pārskatu (OFP), kā arī ir sniedzis oficiālu deklarāciju, ka tajā sniegtā informācija ir patiesa un pareiza.

Izplatīti parādsaistību piemēri, uz ko attiecas RPA, ir kredītkaršu parādi, pārtēriņa kredīti, individuālie aizņēmumi, *Credit Union* aizņēmumi, nenomaksāti komunālo pakalpojumu rēķini un veikalu kredītkartes.

2. Parādsaistību segšanas procedūra (PSP)

Parādnieks var iesniegt pieteikumu PSP īstenošanai, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- parādnieks noteiktajā termiņā nespēj pilnībā segt savas parādsaistības;
- parādniekam ir viens vai vairāki nenodrošināti kreditori;
- parādnieka domicils ir Īrijā vai pēdējā gada laikā parādnieka pastāvīgā dzīvesvieta vai uzņēmējdarbības vieta ir bijusi Īrijā;
- parādnieks ir aizpildījis obligāto finanšu pārskatu (OFP), kā arī ir iesniedzis parakstītu oficiālu deklarāciju, ka OFP sniegtā informācija ir patiesa un pareiza;
- parādniekam ir izsniegts FPMA apliecinājums, kurā apstiprināts FPMA uzskats, ka:
 - OFP sniegtā informācija ir patiesa un pareiza;
 - parādnieks ir tiesīgs iesniegt PSP priekšlikumu;
 - ņemot vērā parādnieka OFP, nav iespējams, ka turpmāko 5 gadu laikā parādnieks var atgūt maksātspēju;
 - ja parādnieks uzsāk PSP, pastāv pamatota iespējamība, ka parādnieks turpmākajos 5 gados var atgūt maksātspēju.

Papildus parādiem, saistībā ar kuriem ierosina RPA, parādsaistības, attiecībā uz kurām uzsāk PSP, parasti ietver arī aizdevumus un personīgos galvojumus.

3. Fizisko personu maksātnespējas procedūra (FPMP)

Parādnieks var lūgt ierosināt FPMP, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- parādnieks noteiktajā termiņā nespēj pilnībā segt savas parādsaistības;
- parādnieks ir parādā vismaz vienam nodrošinātam kreditoram, kuram sniegtais nodrošinājums ir Īrijā esošs īpašums vai aktīvi;
- parādnieka nodrošināto parādsaistību apmērs nepārsniedz 3 miljonus EUR (ar visu nodrošināto kreditoru piekrišanu, šo robežvērtību var paaugstināt);
- parādnieks 6 mēnešus ir sadarbojies ar nodrošinātu kreditoru ar hipotēkas kavētajiem maksājumiem saistītas procedūras ietvaros (piemēram, hipotēkas kavēto maksājumu segšanas procedūras ietvaros, ko pārvalda Īrijas Centrālā banka) attiecībā uz galveno personisko mājokli, un
 - sadarbības rezultāts ir tāds, ka nav panākta vienošanās par citu atmaksas kārtību; vai
 - nodrošinātais kreditors ir apliecinājis, ka tas attiecīgo kārtību neīstenos; vai
 - parādnieks ir piekritis īstenot citu atmaksas kārtību un ir centies ievērot attiecīgo kārtību, un FPMA to ir apliecinājis;
- parādnieka domicils ir Īrijā vai pēdējā gada laikā parādnieka pastāvīgā dzīvesvieta vai uzņēmējdarbības vieta ir bijusi Īrijā;
- parādnieks ir aizpildījis un parakstījis obligāto finanšu pārskatu (OFP), kā arī ir sniedzis oficiālu deklarāciju, ka tajā sniegtā informācija ir patiesa un pareiza;
- parādniekam ir izsniegts FPMA apliecinājums, kurā apstiprināts FPMA uzskats, ka:
 - OFP sniegtā informācija ir patiesa un pareiza;
 - parādnieks ir tiesīgs iesniegt FPMP priekšlikumu;
 - ņemot vērā parādnieka OFP, nav iespējams, ka turpmāko 5 gadu laikā parādnieks var atgūt maksātspēju;
 - ja parādnieks uzsāk FPMP, pastāv pamatota iespējamība, ka parādnieks turpmākajos 5 gados var atgūt maksātspēju.

Papildus parādiem, saistībā ar kuriem ierosina RPA un PSP, parādsaistības, attiecībā uz kurām uzsāk FPMP, parasti ietver arī aizdevumus galvenā personiskā mājokļa iegādei, aizdevumus ieguldījumiem īpašumos, kā arī aizdevumus un hipotēkas tādu īpašumu iegādei, kuri tiek izīrēti.

Bankrots

Īrijā fiziskai personai ir tiesības iesniegt pieteikumu parādnieka ierosinātas bankrota procedūras uzsākšanai, proti, fiziska persona var iesniegt pieteikumu Augstākajā tiesā, lai tiesa to atzītu par bankrotējušu. Lai varētu iesniegt šādu pieteikumu, ir jāizpilda šādi nosacījumi:

- fiziskā persona (parādnieks) noteiktajā termiņā nespēj segt savas parādsaistības;
- parādnieka parādsaistības par 20 000 EUR vai lielāku summu pārsniedz viņa aktīvu vērtību;
- parādnieks nolūkā segt savas parādsaistības ir atbilstīgi mēģinājis izmantot vienu no trijām iepriekš minētajām maksātnespējas procedūrām. Šis fakts jāpierāda tiesā, iesniedzot FPMA vai AS izsniegtu apliecināšanu dokumentu.

Arī kreditors var pieprasīt ierosināt bankrota procedūru. Ja kreditors pieprasa bankrota procedūru, kreditors nevar būt nepamatoti noraidījis PSP vai FPMP priekšlikumu.

Lūguma pieņemt nolēmumu par bankrotu iesniegšana uzliek iesniedzējam pienākumu iesniegt Augstākās tiesas Pārbaudes birojam dažādus Augstākās tiesas noteiktus dokumentus un apliecinājumus. Nolēmums par bankrotu stājas spēkā tā pieņemšanas brīdī — tam nav atpakaļejoša spēka, un, atšķirībā no kārtības dažās citās jurisdikcijās, tas nestājas spēkā dienā, kad iesniegts lūgums pieņemt nolēmumu par bankrotu.

Laikposmā līdz nolēmuma par bankrotu pieņemšanai Bankrota likums neparedz īpašus kreditoram paredzētus tiesiskās aizsardzības līdzekļus, piemēram, pagaidu administratora iecelšanu; Bankrota likuma 23. pants paredz iespēju apcietināt bankrotētāju pēc nolēmuma pieņemšanas, ja attiecīgā persona plāno pamest jurisdikciju, lai izvairītos no bankrota.

Parādnieks vai kreditors var iebilst pret nolēmumu par bankrotu, iesniedzot Augstākajai tiesai pretenziju un apliecināšanos dokumentus, kuros izklāstīts iebilduma pamatojums.

3 Kādi aktīvi ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā? Kā rīkojas ar aktīviem, ko parādnieks iegūst vai kas pāriet parādnieka īpašumā pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?

FPM likuma vispārējais mērķis ir, ciktāl tas ir praktiski iespējams, aizsargāt parādnieka galveno personisko mājokli, un attiecīgās tiesību aktu normas ir strukturētas, ņemot vērā šo mērķi.

Aktīvi, uz kuriem attiecas maksātnespējas procedūras

Īstenojot PSP vai FPMP, FPMA parasti nepārņem parādnieka aktīvus vai īpašumtiesības. FPMA drīzāk procedūras laikā kontrolē parādnieka ienākumu plūsmu un nodrošina kreditoru prasījumu izpildi no šīs ienākumu plūsmas, pamatojoties uz vienošanās nosacījumiem. Pieejamo ienākumu plūsmu nosaka, no ienākumiem atskaitot SII, Īri vai hipotēkas maksājumus un īpašos gadījumos arī citus maksājumus, piemēram, medicīniskos izdevumus. Nodrošinātos aizņēmuma maksājumus parasti parādnieks veic tieši kreditoram saskaņā ar vienošanās nosacījumiem. Ja saskaņā ar vienošanos ir jāpārdod kāds aktīvs, parasti to dara pats parādnieks.

Aktīvi, uz ko attiecas bankrota procedūra

Saskaņā ar tiesību aktiem par bankrotu visi aktīvi, kas nolēmuma pieņemšanas dienā pieder bankrotētājam, nekavējoties nonāk oficiālā bankrota pārvaldītāja īpašumā (tas nozīmē, ka oficiālajam bankrota pārvaldītājam pieder visa bankrotētāja manta). Konkrēti — šādi aktīvi ir:

- nauda;
- konti finanšu iestādēs, tostarp norēķinu konti, krājkonti, ieguldījumu konti u. c.;
- visa zeme un ēkas, tostarp tās, kas uzskatāmas par ģimenes mājokli;
- uzņēmējdarbībā izmantotā tehnika, iekārtas un rīki, mēbeles, mājsaimniecības piederumi un iekārtas;

- visi transportlīdzekļi;
- pensija (ar dažiem izņēmumiem), ieguldījumu produkti, akcijas un daļas;
- visu uzņēmumu, kas pieder bankrotētājam personīgi vai kā daļa no partnerības, krājumi;
- bankrotētāja parādnieku parādi.

Ir noteikti daži izņēmumi:

- parādnieki var pieprasīt piemērot izņēmumu personiskajai mantai vērtībā līdz 6000 EUR, kā arī var vērsties Augstākajā tiesā ar lūgumu šo robežvērtību paaugstināt;
- bankrota procedūru nepiemēro aktīviem, kas var radīt personas tiesību aizskārumu, — šādus aktīvus administratoram nevajadzētu izmantot, lai segtu kreditoru saistības, jo tās ir parādnieka personīgās lietas;
- bankrota procedūru nepiemēro atsevišķām pensiju tiesībām (plašāka informācija pieejama tiesību aktos).

Bankrotētājam ir pienākums informēt oficiālo bankrota pārvaldītāju, ja viņš bankrota perioda laikā saņem jebkādus aktīvus, neatkarīgi no tā, kādā veidā attiecīgie aktīvi nonāk bankrotētāja īpašumā. Oficiālais bankrota pārvaldītājs iegūst tiesības uz šiem aktīviem, ja viņš tos pieprasa, un tādā gadījumā šie aktīvi tiek iekļauti bankrotētāja mantā.

4 Kādas ir parādnieka pilnvaras un kādas - maksātnespējas administratora pilnvaras?

Maksātnespējas procedūra

FPMA, ar ko sadarbojas parādnieks, veic starpnieka funkciju parādnieka attiecībās ar tā kreditoriem. Tiesību akti uzliek FPMA pienākumu rīkoties gan parādnieka, gan arī kreditora(-u) interesēs, tādēļ FPMA ir pienākums sagatavot labāko iespējamo vienošanos visām pusēm, kas iesaistītas maksātnespējas procesā.

FPMA pienākumi un uzdevumi cita starpā ir:

- sadarboties ar parādnieku, kurš plāno iesniegt maksātnespējas procesa priekšlikumu;
- piekrist veikt maksātnespējas administratora darbības;
- izskatīt parādnieka sagatavoto obligāto finanšu pārskatu (OFP) un ieteikt parādniekam iespējamus risinājumus, kā arī informēt parādnieku par viņa tiesībām iesniegt priekšlikumu parādsaistību segšanai vai īstenot fizisko personu maksātnespējas procedūru;
- pārliecināties par to, ka parādnieka sniegtā finanšu informācija ir pareiza un pilnīga;
- pamatojoties uz tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem, sniegt atzinumu par to, kura maksātnespējas procedūra (PSP vai FPMP) ir labāk piemērota parādnieka situācijai;
- sniegt informāciju par izvēlēto procedūru, tās vispārējo ietekmi un iespējamajām izmaksām, kas varētu rasties, kļūstot par pusi maksātnespējas procesā;
- parādnieka vārdā pieprasīt aizsardzības apliecību (AA);
- informēt visus kreditorus par AA un FPMA iecelšanu, pievienojot parādnieka OFP kopiju;
- sagatavot priekšlikumu kreditoriem un sasaukt oficiālo kreditoru sanāksmi, lai izskatītu priekšlikumu un balsotu par to;
- ja priekšlikums tiek apstiprināts, informēt ĪMD un visus kreditorus par balsojuma rezultātu;
- pēc tiesas apstiprinājuma saņemšanas vai pēc izskatīšanas tiesā — īstenot procedūru, tostarp procedūras laikā iekasēt finanšu līdzekļus no parādnieka un veikt maksājumus kreditoriem;
- pārraudzīt procedūru visā tās īstenošanas laikā;
- vismaz vienu reizi gadā sagatavot procedūras pārskatu.

Maksātnespējas procedūrā parādnieka uzdevums ir godprātīgi piedalīties procesā, piekrist kārtībai, par kādu vienojies tā FPMA, un izpildīt prasības, ko paredz vienošanās.

Bankrots

Ja tiek pieņemts nolēmums par bankrotu, visi aktīvi tiek atsavināti bankrotētājam un nodoti oficiālajam bankrota pārvaldītājam. Oficiālais bankrota pārvaldītājs ir likumā paredzēta neatkarīga amatpersona, kuras uzdevums ir administrēt bankrotētāja mantu un pārvaldīt ĪMD Bankrota nodaļu.

Īrijā, īstenojot bankrota procedūru, par bankrota pārvaldītāju var iecelt privātpersonu, kas aizstāj Augstākās

tiesas iecelto oficiālo bankrota pārvaldītāju. Praksē šādi gadījumi ir ārkārtīgi reti. Bankrota likumā nav noteikts, kādai jābūt šo privāto bankrota pārvaldītāju kvalifikācijai.

Parādniekam bankrota procedūrā tiesības ir ierobežotas — viņš var tikai vērsties Augstākajā tiesā, lai apstrīdētu atsevišķus oficiālā bankrota pārvaldītāja lēmumus. Parādniekam ir pienākums ievērot oficiālā bankrota pārvaldītāja biroja prasības attiecībā uz bankrotētāja mantas administrēšanu.

5 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var izmantot ieskaitu?

Gan FPM likums, gan arī 1988. gada Bankrota likums (ar grozījumiem) paredz iespēju izmantot ieskaitu. Tiesību akti paredz, ka, nosakot aktīva vērtību vai parāda summu, visus viena kreditora debeta un kredīta atlikumus (b) var izmantot, lai dzēstu sākotnējo summu (a). Tādējādi tiek noteikts, ka atlikums ir parāds vai aktīvs, kas attiecīgi ir parādsaistība pret procesā iesaistīto parādnieku vai tā kreditoru(-iem). [iv]

Ja parādniekam ir uzkrājumi *Credit Union* un ja parādniekam pret *Credit Union* ir arī parādsaistības, *Credit Union* var izmantot minētos uzkrājumus, lai dzēstu parādnieka parādsaistības. [v]

6 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē spēkā esošus līgumus, kuros parādnieks ir līgumslēdzēja puse?

Maksātnespējas procedūra

Aizsardzības apliecība liedz iespēju kreditoram veikt jebkādas darbības aizsardzības apliecības darbības periodā. Galīgajā vienošanās tekstā tiek plašāk izklāstīta vienošanās attiecībā uz iepriekš noslēgtiem līgumiem.

Bankrots

Bankrots neietekmē nodrošināta kreditora tiesības uz nodrošinājumu, proti, saglabājas visas nodrošinātā kreditora tiesības, kas tam piešķirtas saskaņā ar vienošanos par nodrošinājumu pirms bankrota, — vienīgā atšķirība ir tāda, ka īpašuma īpašnieks ir oficiālais bankrota pārvaldītājs, nevis bankrotētājs.

Oficiālajam bankrota pārvaldītājam ir pienākums realizēt (pārdot vai atsavināt) visus aktīvus, kas ietilpst bankrotētāja mantā, lai pēc iespējas labāk izpildītu uz mantu attiecināmās saistības. Tādējādi visi prasījumi pret parādnieku par līgumisko saistību izpildi kļūst par saistībām, kas attiecas uz mantu. Oficiālais bankrota pārvaldītājs tikai izņēmuma gadījumos turpina īstenot pakalpojumu līgumus, kuru puse ir bankrotētājs.

Ja oficiālais bankrota pārvaldītājs turpina īstenot līgumu, tas kļūst personīgi atbildīgs par tiesību uz kompensāciju izpildi no bankrotētāja mantas. [vi]

7 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē procedūras, ko sākuši individuāli kreditori (izņemot tiesvedībā esošas lietas)?

Maksātnespējas procedūra

PSP vai FPMP — pirmais solis, ko veic parādnieks, kurš vēlas uzsākt PSP vai FPMP, ir AA pieprasīšana kompetentajā tiesā. Ja AA tiek piešķirta, tā liedz iespēju atsevišķiem noteiktiem vai norādītiem kreditoriem, uz kuriem attiecas AA, veikt darbības pret parādnieku, lai atgūtu konkrētus parādus vai panāktu konkrētu parādsaistību izpildi. Tas nozīmē, ka kreditoram ir liegta iespēja:

- ierosināt tiesvedību saistībā ar parādu;
- turpināt tiesvedību, tostarp tiesas nolēmumu, spriedumu u. c. izpildi, kas uzsākta pirms AA izdošanas, proti, šāda tiesvedība tiek uzskatīta par apturētu AA darbības periodā;
- veikt pasākumus, lai atgūtu parādu vai panāktu parāda atmaksu;
- sazināties ar parādnieku saistībā ar parādu, ja vien parādnieks to nepieprasa;
- grozīt vai pārtraukt līgumus ar parādnieku; kā arī
- uzsākt bankrota procedūru pret parādnieku.

Tiklīdz parādnieks ir uzsācis procedūru, iepriekš izklāstītajiem līdzīgi izpildes ierobežojumi attiecas uz kreditoriem

visā procedūras īstenošanas laikā.

RPA — tiklīdz kompetentā tiesa ir izdevusi RPA, visā RPA darbības termiņā ir spēkā tāda pati aizsardzība, kāda minēta iepriekš attiecībā uz PSP un FPMP.

Bankrots

Bankrota procedūrā nodrošinātu un nenodrošinātu kreditoru tiesības atšķiras. Bankrotētāja nenodrošināto kreditoru vienīgā iespēja atgūt parādus ir iesniegt prasījumu bankrota procedūras ietvaros par summu, kas tiem pienākas. Nenodrošinātie kreditori pēc nolēmuma pieņemšanas dienas nevar uzsākt tiesvedību pret bankrotētāju. Šādas sekas tieši un automātiski paredz Augstākās tiesas nolēmums par bankrotu. Bankrota procedūra neietekmē nodrošināto kreditoru tiesības.

8 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē tādu procedūru turpināšanu, kas ir tiesvedībā maksātnespējas procedūras sākšanas brīdī?

Maksātnespējas procedūra

PSP, FPMP, RPA —

sk. atbildi uz 7. jautājumu.

Bankrots

Tāpat kā tiek pārņemti aktīvi bankrotētāja mantā, oficiālais bankrota pārvaldītājs aizstāj bankrotētāju arī kā atbildētājs visās tiesvedībās, ko kreditori ierosinājuši pret bankrotētāju. Oficiālais bankrota pārvaldītājs var vai nu aizstāvēties tiesvedībā, nokārtot lietu izlīguma ceļā vai izbeigt tiesvedību. Ja oficiālais bankrota pārvaldītājs tiesvedībā īsteno veiksmīgu aizstāvību, visas pretprasības vai izmaksas tiek iekļautas bankrotētāja mantā visu kreditoru interešu īstenošanai. Ja tiesvedības iznākums ir pozitīvs vai ja tiek panākts izlīgums, vienošanās summa bankrota procedūrā kļūst par atzītu prasījumu.

9 Kādas galvenās iezīmes raksturo kreditoru dalību maksātnespējas procedūrā?

ĪMD ar ieinteresēto personu līdzdalību ir sagatavojis standarta protokolu (precedents) attiecībā uz PSP un FPMP. Tajā noteikti parādnieku un kreditoru pienākumi procedūras īstenošanas laikā. PSP un FPMP protokola paraugs ir pievienots šim dokumentam.

Kreditora līdzdalības kārtība ir izklāstīta turpmāk.

1. Parādsaistību apliecinājums — PSP vai FPMP lietās pēc tam, kad tiesa parādniekam ir izdevusi AA, parādnieka FPMA sazinās ar iesaistītajiem kreditoriem, lai viņus informētu par savu iecelšanu un aicinātu iesniegt parādsaistību apliecinājumus, kā arī norādi par to, kā viņu parādi būtu risināmi atbilstīgi procedūras noteikumiem.

Bankrota procedūrā visi kreditori iesniedz oficiālu parādsaistību apliecinājumu, pirms viņiem tiek veikta izmaksa.

2. Balsošana — pēc tam, ka FPMA, kurš pārstāv parādnieku, kas vēlas uzsākt PSP vai FPMP, ir sasaucis kreditoru sanāksmi, iesaistītajiem kreditoriem ir tiesības balsot par vienošanos ar nosacījumu, ka viņi ir apliecinājuši savus parādus.

3. Iebildumi — pirms PSP vai FPMP nosacījumu stāšanās spēkā kreditoram ir tiesības vērsties tiesā ar iebildumiem. Sīkāki noteikumi ir izklāstīti tiesību aktos. [vii]

4. Mierizlīguma piedāvājums — kreditoriem ir tiesības balsot par bankrotētāja iesniegtu mierizlīguma piedāvājumu. Šāds piedāvājums tiek iesniegts, ja bankrotētājs vēlas panākt izlīgumu ar dažiem vai visiem saviem kreditoriem pirms bankrota perioda beigām, lai saglabātu visus savus aktīvus.

10 Kādā veidā maksātnespējas administrators drīkst izmantot vai atsavināt parādnieka mantā ietilpstošus aktīvus?

-

11 Kādi prasījumi jāizvirza pret maksātnespējīgā parādnieka mantu un kādas darbības tiek veiktas ar prasījumiem, kuri rodas pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?

Maksātnespējas procedūra

Saistībā ar PSP vai FPMP kreditors oficiāli neiesniedz prasījumus pret parādnieku. Pirmais solis procesā ir parādnieka obligātā finanšu pārskata (OFP) sagatavošana. OFP ir uzskaitīti visi kreditori un katram kreditoram pienākošās summas, un šis OFP ir faktiskais pamats AA izdošanai. Pēc AA izdošanas FPMA var pieprasīt kreditoriem iesniegt parādsaistību apliecinājumus, pirms tiek sagatavota maksātnespējas vienošanās. Ja kreditors pēc šāda pieprasījuma parādsaistību apliecinājumu tomēr neiesniedz, tas ietekmē tiesības balsot par vienošanos un izmaksu daļu.

Saistībā ar RPA pieteikumu kreditori oficiālus prasījumus neiesniedz, taču apstiprinātais starpnieks (AS) var lūgt kreditoru apstiprināt, ka parādnieka noteiktā parāda summa ir pareiza.

Vienošanās neattiecas uz jauniem parādiem, kas rodas pēc vienošanās datuma. Ja mainās iepriekš radušos parādu apmērs, var tikt pieprasīts veikt izmaiņas vienošanās tekstā (piemēram, ja top zināmas iespējamās saistības).

Bankrots

Bankrota procedūrā bankrotētāja mantas pārskats (bankrotētāja visi aktīvi un saistības) tiek sagatavots uz divām veidlapām, kas bankrotētājam jāaizpilda un jāiesniedz bankrota inspektoram nolēmuma pieņemšanas dienā; šīs veidlapas ir situācijas pārskats un persondatu pārskats. Visas saistības tiek iekļautas pārskatā kā neapstiprināti prasījumi bankrota procedūrā ar nosacījumu, ka parādniekam tās radušās līdz nolēmuma pieņemšanas dienai, proti, dienai, kad sākas bankrota periods. Parādsaistības, kas bankrotētājam rodas pēc nolēmuma pieņemšanas dienas, nevar iekļaut kā prasījumu bankrota procedūrā. [viii]

12 Kādi noteikumi reglamentē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un atzīšanu?

Maksātnespējas procedūra

Pēc AA izdošanas PSP un FPMP formāta maksātnespējas procedūrās norādītajiem kreditoriem tiek paziņots par AA izdošanu un kreditoriem tiek iesniegta parādnieka OFP kopija. Kreditoram var prasīt iesniegt parādsaistību apliecinājumu, kā arī norādīt vēlamo parāda noregulēšanas veidu. Kreditora parādsaistības tiek apliecinātas tāpat, kā apliecina bankrotētāja parādsaistības saskaņā ar Bankrota likumu.

Pēc tam, kad kreditors ir apliecinājis savu parādu, tam ir tiesības balsot oficiālajā kreditoru sanāksmē, kas sasaukta, lai apstiprinātu parādnieka priekšlikumu. Ja kreditors parādsaistību apliecinājumu neiesniedz vai apliecina parādu neatbilstīgi, tas nevar piedalīties kreditoru sanāksmē un nevar saņemt izmaksas saskaņā ar vienošanos.

Bankrots

Paziņojumu par personām, kuras ar nolēmumu atzītas par bankrotējušām, ĪMD Bankrota nodaļa nākamajā dienā pēc tam, kad personas atzītas par bankrotējušām, nosūta vairākām finanšu iestādēm un valdības iestādēm. Paziņojums par attiecīgajiem nolēmumiem tiek publicēts arī ĪMD tīmekļa vietnē, kā arī Īrijas oficiālajā vēstnesī *Iris Oifigiul*.

Visi nodrošinātie kreditori, kuriem pienākošās summas ietilpst bankrotētāja mantā, tiek informēti (rakstiski vai e-pasta vēstulē), ka tiem trīsdesmit dienu laikā pēc nolēmuma pieņemšanas dienas ir jāiesniedz savu bankrotētāja mantā ietilpstošo prasījumu apliecinājums. Šāds parādsaistību apliecinājums var būt hipotēku apliecinājoši dokumenti, rēķini, pārskati un vekselji, taču dažos gadījumos kreditoram var tikt pieprasīta ar zvērestu apliecināta rakstveida liecība.

Pirms izmaksas veikšanas kreditoriem, kuriem pienākošās summas ietilpst bankrotētāja mantā, ĪMD publisko informāciju par plānotajiem maksājumiem un lietām, ar kurām tie saistīti. Kreditoriem (gan nodrošinātajiem, gan arī nenodrošinātajiem) atkal tiek dotas 30 dienas savu prasījumu iesniegšanai ĪMD, un ir jāizpilda tāds pats pierādīšanas pienākums.

Visos gadījumos ĪMD Bankrota nodaļa prasa kreditoriem aizpildīt standarta parādsaistību apliecinājuma veidlapas, kas ir pieejamas ĪMD tīmekļa vietnē.

13 Kādi noteikumi regulē ieņēmumu sadali? Kā nosaka prasījumu un kreditoru tiesību hierarhiju?

Prioritāri parādi

Fizisko personu maksātspējas procedūrā (FPMP) un parādsaistību segšanas procedūrā (PSP) prioritārus parādus atmaksā saskaņā ar vienošanās noteikumiem, un bankrota procedūrā prioritāri parādi ierindojas tūlīt pēc bankrota procedūras izdevumiem un izmaksām vai izdevumiem, kas radušies oficiālajam bankrota pārvaldītājam, veicot darbības saistībā ar bankrotētāja mantu. Par prioritāriem tiek uzskatīti šādi parādi:

- konkrētas summas, kas nav samaksātas nodokļu iestādei, piemēram, ienākuma nodoklis, kapitāla pieauguma nodoklis, PVN, *PAYE/PRSI* u. c.;
- tādi konkrētu maksājumu parādi vietējām iestādēm, kuri radušies 12 mēnešu laikā līdz nolēmuma, kas attiecas uz parādnieku, pieņemšanai vai līdz dienai, kad stājušies spēkā vienošanās (sākuma datumam); cita starpā tie ir vietējās pašvaldības noteiktie maksājumi un maksas;
- parādnieka darbiniekiem neizmaksātā alga vai atalgojums par 4 mēnešiem līdz sākuma datumam;
- visi maksājumi, kas saistīti ar parādnieka darbinieku pensiju, atvaļinājumu vai slimības pabalstu. [ix]

Nodrošināti parādi

FPMP uz nodrošinātiem kreditoriem attiecas līguma noteikumi. Parastā FPMP nodrošinātam aizdevējam no parādnieka ienākumiem izmaksā summas saskaņā ar vienošanos. Parādnieka atlikušie ikmēneša ienākumi, ja tādi ir pēc parādnieka SII un FPMA izdevumu segšanas, izmaksu veidā tiek izmaksāti parādnieka nenodrošinātajiem kreditoriem.

Bankrots neietekmē nodrošināto kreditoru tiesības. Šāds kreditors var izvēlēties vienu no trim risinājumiem, lai atgūtu savu nodrošināto parādu:

- kreditors var pajauties uz savu nodrošinājumu, un tas nozīmē, ka tas var faktiski nepiedalīties bankrota procedūrā;
- kreditors var realizēt vai novērtēt savu nodrošinājumu un pieprasīt trūkstošo starpību (ja tāda rodas), proti, kreditors aprēķina nodrošinājuma patieso tirgus vērtību un iegūto summu atskaita no parāda summas. Iegūtā starpība (ja tāda rodas) tiek iekļauta bankrotētāja mantā kā nenodrošināts prasījums. Šā procesa laikā nodrošinātais kreditors attiecīgo aktīvu var pārdot;
- kreditors var atteikties no nodrošinājuma, proti, nodrošināts kreditors var pilnībā atteikties no nodrošinājuma, un tā prasījums var tikt iekļauts bankrotētāja mantā kā nenodrošināts prasījums.

Nenodrošināti parādi

Gan FPMP, gan PSP nenodrošinātu kreditoru parādi tiek segti saskaņā ar kopīgi noteiktiem vienošanās nosacījumiem. RPA gadījumā, ja personas situācija uzraudzības periodā uzlabojas, personai ir pienākums informēt ĪMD, un atkarībā no izmaiņu apmēra personai var tikt izvirzīta prasība segt daļu no saviem parādiem.

Nenodrošinātu kreditoru prasījumi, kas iekļauti bankrotētāja mantā, ir līdzvērtīgi. Nenodrošinātu kreditoru parādi tiek segti no līdzekļiem, kas palikuši pēc tam, kad segtas ar bankrotu saistītās izmaksas, oficiālajam bankrota

pārvaldītājam radušies izdevumi un prioritārie parādi.

14 Kādi ir maksātnespējas procedūras izbeigšanas nosacījumi un sekas (jo īpaši, to izbeidzot ar mierizlīgumu)?

Maksātnespējas procedūra

Vispārējs nosacījums maksātnespējas procedūras veiksmīgai izbeigšanai ir parādnieka pienākumu izpilde saskaņā ar vienošanos visā tās darbības laikā. Ja parādnieks ir savus pienākumus izpildījis, visi tā nenodrošinātie parādi tiek dzēsti. Nodrošināto parādu statuss ir atkarīgs no konkrētiem vienošanās nosacījumiem.

Ja parādnieks pārkāpj RPA, PSP vai FPMP noteikumus, vienošanās var tikt pārtraukta. Ja parādnieks 6 mēnešus kavē maksājumus, vienošanās nav izpildīta. Jebkurā no minētajiem gadījumiem parādniekam ir pienākums pilnībā segt savas parādsaistības, tostarp kavētos maksājumus, maksas un procentu maksājumus, kas uzkrājušies laikposmā, kad nav veikti maksājumi saistībā ar attiecīgajām parādsaistībām.

Bankrots

Bankrotētājs, kurš ir izpildījis bankrota procedūras prasības, pēc viena gada automātiski tiek atbrīvots no bankrotējušā statusa. Bankrotētājs var jebkurā bankrota perioda posmā izteikt piedāvājumu (mierizlīguma piedāvājumu) saviem kreditoriem nolūkā segt parādsaistības pret tiem. Bankrotētājam ir jāvērsas Augstākajā tiesā, lai tiktu apturēta viņa bankrota procedūra; pamatojoties uz to, oficiālais bankrota pārvaldītājs pārtrauc realizēt mantā iekļautos aktīvus. Pēc tam bankrotētājs vērsas Augstākajā tiesā ar mierizlīguma piedāvājumu saviem kreditoriem. Bankrotētāja kreditori balso par mierizlīguma piedāvājumu; ja vismaz 60 % kreditoru (gan skaita, gan arī parāda apmēra ziņā) piekrīt piedāvājuma nosacījumiem, tas tiek pieņemts.

Mierizlīguma piedāvājumā noteikto summu var segt, veicot izmaksu no mantas, vai no bankrotētāja līdzekļiem. Ir jāsedz visi izdevumi vai izmaksas, kas radušies oficiālā bankrota pārvaldītāja birojam bankrota administrēšanas laikā, kā arī prioritārie parādi, ja tādi ir. Ja oficiālais bankrota pārvaldītājs piekrīt ar Augstākās tiesas starpniecību iesniegtajam mierizlīguma piedāvājumam, bankrotētājs tiek atbrīvots no bankrotējušā statusa.

15 Kādas ir kreditoru tiesības pēc maksātnespējas procedūras izbeigšanas?

Maksātnespējas procedūra

Nenodrošinātie kreditori — neattiecas.

Nodrošinātie kreditori — nodrošināto parādu statuss ir atkarīgs no konkrētiem vienošanās nosacījumiem.

Bankrots

Bankrota procedūrā kreditori nevar prasīt bankrotētājam parādus, kas radušies pēc nolēmuma pieņemšanas dienas (parādus, kas bankrotētājam radušies pēc nolēmuma pieņemšanas, atprasa parastā kārtībā), — kreditoriem ir jāsazinās tieši ar oficiālo bankrota pārvaldītāju. Pēc tam, kad bankrotētājs ir atbrīvots no bankrotējušā statusa, kas lielākoties notiek pēc viena gada (pienākumu neizpildes un citu iemeslu dēļ šo termiņu var pagarināt līdz 15 gadiem), visi nenodrošinātie parādi (tostarp prioritārie parādi) tiek dzēsti. Tādu nodrošināto kreditoru parādi, kuri paļaujas uz savu nodrošinājumu, saglabājas arī pēc parādu dzēšanas. Bankrota procedūra neietekmē nodrošināto kreditoru tiesības uz nodrošinājuma aktīviem.

Ja nodrošinātais kreditors ir novērtējis savu nodrošinājumu un bankrota procedūras laikā ir pieprasījis starpību (kā nenodrošinātu parādu), daļu, kas atlikusi pēc izmaksu veikšanas, pēc parādu dzēšanas noraksta. Jāņem vērā — pat ja nodrošinātais kreditors paļaujas tikai uz savu nodrošinājumu (un nepieprasa starpību bankrota procedūras laikā), tam nebūs tiesību pieprasīt no parādnieka starpību pēc tam, kad parādnieks tiks atbrīvots no bankrotējušā statusa. Šādā gadījumā bankrota procedūra ietekmē nodrošinātu aizdevumu (vai hipotēku) tādā veidā, ka aizdevuma daļa, kas pārsniedz attiecīgā aktīva vērtību (nolēmuma pieņemšanas dienā), tiek uzskatīta par nenodrošinātu parādu.

16 Kurš sedz maksātnespējas procedūrā radušās izmaksas un izdevumus?

Maksātnespējas procedūra

PSP vai FPMP — maksātnespējas procedūrā ar procedūras īstenošanu saistītās izmaksas parasti sedz kreditori. FPMA izdevumus, par kuriem ar kreditoriem vienojas, balsojot par vienošanos un pieņemot to vai apstiprinot vienošanos tiesā, sedz no pieejamajiem parādnieka līdzekļiem. Ja kreditors iebilst pret AA izdošanu vai vienošanos, kreditors parasti pats sedz savas izmaksas [x]. Ja kreditors iebilst pret ierosināto FPMP un ja iebildums tiek atzīts par pamatotu, kreditors var vērsties tiesā un prasīt izmaksu segšanu [xi]. Parasti tiek piemērots princips, kas paredz, ka izmaksas sedz atkarībā no lietas iznākuma, proti, izmaksas sedz puse, kuras darbības rezultātā tās ir radušās.

RPA — šī procedūra ar izmaksām nav saistīta.

Bankrots

Bankrota procedūras izmaksas sedz kreditori, un izmaksas tiek segtas no pieejamajiem bankrotētāja mantas līdzekļiem.

17 Kādi noteikumi reglamentē kreditoru kopumam kaitējošu juridisku aktu spēkā neesību, atzīšanu par spēkā neesošiem vai neizpildāmību?

Maksātnespējas procedūra

Viens no nosacījumiem, kas parādniekam ir jāizpilda, lai tas varētu uzsākt maksātnespējas procedūru, ir prasība iesniegt pilnīgu un pareizu finanšu pārskatu un parakstīt oficiālu deklarāciju, apliecinot tajā sniegtās informācijas pareizību. Fizisko personu maksātnespējas administratoram (FPMA) ir arī jāpārlicinās, ka parādnieks ir paties un ir pilnībā tam atklājis visu būtisko informāciju saistībā ar savu finansiālo stāvokli. Kreditors vai FPMA, vai ĪMD tikai saistībā ar RPA var vērsties tiesā ar prasību konkrētu iemeslu dēļ, kas noteikti FPM likumā, pārtraukt maksātnespējas procedūru, un cita starpā tie ir šādi iemesli:

- parādnieks ar savu rīcību ir panācis, ka tā finansiālais stāvoklis ir tāds, ka viņam ir tiesības uz vienošanos vai RPA;
- nav izpildītas likumā noteiktās procesuālās prasības;
- parādnieka obligātajā finanšu pārskatā (OFP) ir konstatētas neprecizitātes vai nepilnīgi dati, kas ir radījuši vai var radīt būtisku kaitējumu kreditoram;
- parādnieks nav izpildījis atbilstības prasības;
- parādnieks ir piešķīris priekšrocību trešai pusei, tādējādi samazinot līdzekļus, kas ir pieejami tā parādu segšanai; vai
- parādnieks ir veicis pārkāpumus, kas minēti 2012. gada Maksātnespējas likumā (ar grozījumiem).

Kreditoriem pirms maksātnespējas procedūras uzsākšanas nav tiesību atsaukt darījumus vai pieprasīt aktīvu atgriešanu. Tomēr, ja tiek uzskatīts, ka parādnieks ir veicis pārmērīgas iemaksas pensiju fondā, kreditors var vērsties tiesā, lai pieprasītu finansiālu atlīdzību. Pamatojoties uz to, tiesa var uzdot fonda pārvaldītājam pilnībā atmaksāt iemaksāto summu, un tā tiek sadalīta kreditoru, kas ir vienošanās puses, starpā.

Bankrots

Tiesību akti par bankrotu paredz iespēju atgriezt aktīvus un maksājumus, ko bankrotētājs iepriekš nodevis vai veicis kreditoriem vai citām personām. Cita starpā tas iespējams šādās situācijās:

- bankrotētājs ir veicis maksājumu vai nodevis aktīvu kādam kreditoram, kuram tas ir devis priekšroku attiecībā pret citiem kreditoriem, kam bankrotētājs ir parādā. Oficiālais bankrota pārvaldītājs var pieprasīt atmaksāt šādus maksājumus, kas veikti trīs gadu periodā līdz nolēmuma pieņemšanas dienai. Ja oficiālajam bankrota pārvaldītājam izdodas panākt atmaksu, attiecīgā summa tiek iekļauta bankrotētāja mantā, lai īstenotu visu kreditoru intereses; [xii]
- bankrotētājs ir nodevis vai uzdāvinājis aktīvu trešai pusei, norādot vērtību, kas ir zemāka par patieso tirgus vērtību. Ja oficiālā bankrota pārvaldītāja prasība Augstākajā tiesā tiek apmierināta, visus šādus

darījumus, kas veikti trīs gadu laikā līdz nolēmuma pieņemšanas dienai, var atzīt par spēkā neesošiem, un šādā gadījumā starpība tiek iekļauta bankrotētāja mantā, lai īstenotu visu kreditoru intereses; [xiii]

- bankrotētājs ir nodevis aktīvu vai veicis maksājumu, ko var uzskatīt par “izvairīšanās darījumu”, proti, bankrotētājs tieši ir izvairījies no aktīva vai naudas summas iekļaušanas bankrotētāja mantā. Šādos gadījumos piemēro vienu no diviem termiņiem:
 - oficiālais bankrota pārvaldītājs par spēkā neesošiem var atzīt visus šādus darījumus, kas veikti trīs gadu laikā pirms bankrota, ja tiek apmierināta oficiālā bankrota pārvaldītāja prasība Augstākajā tiesā;
 - par spēkā neesošiem var atzīt visus šādus darījumus, kas veikti piecu gadu laikā pirms bankrota, ja bankrotētājs nevar pierādīt, ka viņš darījuma veikšanas laikā ir bijis maksātspējīgs. [xiv]

Visos iepriekš izklāstītajos gadījumos oficiālajam bankrota pārvaldītājam, iesniedzot Augstākajai tiesai ar zvērestu apliecinātu rakstveida liecību, ir jāapliecina, ka attiecīgie darījumi patiešām ir veikti tādā veidā, kas atbilst Augstākās tiesas prasībām saskaņā ar tiesību normām. Tādējādi attiecīgie darījumi vai maksājumi tiek atzīti par tādiem, kas kaitē bankrotētāja mantas kreditoriem.

[i] Skatīt 2012. gada Maksātnespējas likuma (ar grozījumiem) 3. nodaļas 59.–64. pantu (PSP) un 4. nodaļas 93.–98. pantu (FPMP) — tiesību normas par aizsardzības apliecību (AA).

[ii] Skatīt 2012. gada Maksātnespējas likuma (ar grozījumiem) 115.A pantu.

[iii] Skatīt 2012. gada Fizisko personu maksātnespējas likuma 5. daļu, kas ir juridiskais pamats fizisko personu maksātnespējas administratora darbībai, kā arī saskaņā ar 2012. gada Fizisko personu maksātnespējas likumu pieņemtos 2013. gada Noteikumus par fiziskās personas maksātnespējas administratoru apstiprināšanu un uzraudzību (2013. gada S. I. Nr. 209), kuros izklāstīti kvalifikācijas kritēriji, regulatīvie standarti un apstiprināšanas prasības.

[iv] Skatīt 2012. gada Maksātnespējas likuma (ar grozījumiem) 135. pantu un 1988. gada Bankrota likuma (ar grozījumiem) pirmā pielikuma 17. punktu.

[v] Skatīt 2012. gada Maksātnespējas likuma (ar grozījumiem) 135. panta 2. punktu.

[vi] Skatīt 1988. gada Bankrota likuma (ar grozījumiem) 61. pantu un 136. pantu.

[vii] Skatīt 2012. gada Maksātnespējas likuma (ar grozījumiem) 87. pantu (PSP) un 120. pantu (FPMP).

[viii] Skatīt 1988. gada Bankrota likuma (ar grozījumiem) 75. pantu.

[ix] Skatīt 1988. gada Bankrota likuma (ar grozījumiem) 81. pantu un 101. pantu.

[x] Skatīt 2012. gada Maksātnespējas likuma (ar grozījumiem) 97. pantu.

[xi] Skatīt 2012. gada Maksātnespējas likuma (ar grozījumiem) 115.A pantu.

[xii] Skatīt 1988. gada Bankrota likuma (ar grozījumiem) 57. pantu.

[xiii] Skatīt 1988. gada Bankrota likuma (ar grozījumiem) 58. pantu.

[xiv] Skatīt 1988. gada Bankrota likuma (ar grozījumiem) 59. pantu.

Lapa atjaunināta: 15/12/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.